

ALEKSANDER OSTROWICZ (1838-1903)

Urodził się 11 lipca 1838 roku w Gostyniu jako syn nauczyciela. Po nauce w gimnazjum w Lesznie i w gimnazjum św. Magdaleny w Poznaniu wyjechał na studia do Wrocławia – początkowo teologiczne, a następnie medyczne. Ukończył je w 1866 roku z tytułem doktora medycyny i chirurgii. W latach studiów wrocławskich był członkiem Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego. Potem przez osiem lat był lekarzem miejskim w Poznaniu, gdzie uzyskał tytuł „królewskiego radcy sanitarnego”.

W roku 1875 przeniósł się do Łądka, już wówczas znanego kurortu. Wkrótce został tam lekarzem w zakładzie wodoleczniczym „Thalheem”, a od 1880 roku do śmierci był dyrektorem tego zakładu, założonego przez Paula Volkela w 1878 roku. W czasie budowy zakładu „Thalheem” (obecnie Zakład Wodoleczniczy „Dolina”, ulica Paderewskiego 6) w 1877 roku natrafiono też na źródło wody mineralnej, obok była Willa „Dolina” (ulica Paderewskiego 3), jako hotel dla gości zakładu. Zakład „Dolina” był pierwotnie ruską łaźnią parową z odkrytym basenem a rozbudowany posiadał już pływalnię, łaźnię rzymską, natryski korzystając częściowo z pobliskiego „Dobrego Źródła”.

Czasowo z Ostrowiczem współpracowali jako lekarze sezonowi, także poznaniacy: doktor Józef Pomorski i doktor Antoni Chłapowski. Tu wybudował sobie okazały dom zwany „Villa Ostrowicz” (stała przy ulicy Kościuszki 27, obecnie rozebrana po pożarze w 1992 roku). Należał do inicjatorów powstania Towarzystwa Upiększania Miasta, a w roku 1881 założył łądecką sekcję Kłodzkiego Towarzystwa Górskiego i działał w niej, zajmując się między innymi turystycznym udostępnieniem okolicznych szczytów. Pełnił w niej funkcje skarbnika i członka zarządu, był też członkiem miejscowej Rady Miejskiej. W 1892 roku przy dużym jego współudziale założono w uzdrowisku nowoczesny wodociąg oraz przyłączono do miasta uzdrowisko wraz z sąsiadującymi gruntami wsi Ober Thalheim. W okresie zimowym wyjeżdżał do pracy w San Remo, o której to miejscowości napisał nawet dwie prace.

Spory napływ Polaków do Łądka Zdroju z Wielkopolski i Śląska i chęć przyciągania dalszych kuracjuszy i turystów skłoniły go do napisania przewodnika z kartą tytułową: *Landek w Hrabstwie Kłodzkim w Szląsku – Podręcznik informacyjny dla gości kąpielowych*. Wydał go w Poznaniu, w 1881 roku, dzięki pomocy Józefa Ignacego Kraszewskiego. Był to pierwszy przewodnik napisany w języku polskim i zarazem dowód długotrwałych związków Wielkopolski i Śląska. Książka liczyła 201 stron, zawierała 7 rozdziałów w dużej części poświęconych historii uzdrowiska, jego położeniu i komunikacji, właściwościom fizycznym i chemicznym wód, wskazówkom jak przeprowadzać kurację zdrojową. Przedstawione zostały w nim propozycje tras wycieczkowych w bliższą i dalszą okolicę. Znaczenie tej publikacji w tamtych czasach podkreśla pierwsza recenzja opublikowana w „Kurierze Poznańskim” (nr 134) z roku 1881. Oceniając dziś wartość użytkową tej książeczki, że wydaje się ona praktyczniejsza swym formatem od często wielkich i niewygodnych współcześnie wydawanych przewodników, z których korzystanie podczas wędrowki bywa utrudnione. Należy sądzić, że autor wiele razy sam wędrował po opisanym terenie i właśnie ze względów praktycznych zdecydował o małym formacie i mniejszej, aczkolwiek wystarczająco czytelnej czcionce.

Na początku lat osiemdziesiątych XIX wieku teren zakładu „Dolina” powiększył się o trzecią działkę, obok placu Cesarskiego, później Fryderyka II, na której w 1882 roku powstał salon kuracyjny, mieszczący gospodę z 20 miejscami. W 1894 roku dobudowano do niego duży obiekt na 60 pokoi, a całość nazwano Dom Zdrojowy „Dolina” (obecnie ulica Paderewskiego 5). Należy podkreślić, że pod koniec XIX wieku życie polskie w pruskim uzdrowisku pulsowało wyjątkowo mocno. Na ośmiu lekarzy zatrudniano dwóch Polaków, doktorów Ostrowicza i Pomorskiego, po nim Chłapowskiego. Polską kuchnię w restauracji „Pod Merkurym” prowadził Poleński.

Aleksander Ostrowicz zmarł 1 lutego 1903 roku w Łądku Zdroju. Pochowany został w starej części tamtejszego cmentarza parafialnego przy ulicy Śnieżnej. Okazały nagrobek dla niego i żony Klary (1847-1910) wyrzeźbił Paweł Tamm, miejscowy artysta.

Z. Gryczka, *Aleksander Ostrowicz – lekarz zdrojowy w Łądku Zdroju*, „Kronika Wielkopolski” 1994, nr 3, s. 101-102.